

นวัตกรรม “พวงกุญแจ ส่งสารลับ”

สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน
ประจำปีพุทธศักราช 2569

อสม. จารุณี เชื้อบุญมี

อสม. ตีเด่นระดับภาค

จังหวัดพิษณุโลก

นวัตกรรม

สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน

1 พวงกุญแจ ส่งสารลับ

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางจารุณี เชื้อบุญมี

ประเภทนวัตกรรม : ☒ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)

☒ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

☐ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)

สาขาที่ประกวด : วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน

จังหวัด : พิษณุโลก

อสม. ดีเด่นระดับ ☐ เขต ☒ ภาค

2 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ - สกุล นางจารุณี เชื้อบุญมี อายุ 36 ปี รวมระยะเวลาเป็น อสม. จำนวน 14 ปี

ภูมิลำเนา หมู่ 6 บ้านเนินสวรรค์ ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

อาชีพ เกษตรกรรม สถานภาพ สมรส มีบุตร 2 คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6

3 ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

สถานการณ์ปัญหาสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ่อโพธิ์ คือ ปัญหาด้านพฤติกรรมการใช้ยาในชุมชน พบว่ายาชุด ยาปฏิชีวนะ ยาสมุนไพร ผสมสารสเตียรอยด์เป็นที่นิยมและมีการกระจายในชุมชน จากการรวบรวมข้อมูลของประชาชนที่เคยซื้อ/รับประทาน ยาชุด ยาปฏิชีวนะ ยาสมุนไพร ผสมสารสเตียรอยด์ พบว่ามีการสั่งซื้อจากช่องทางออนไลน์ ลูกหลานซื้อมาให้ และมีขายที่ร้านชำ ซึ่งบ่งบอกได้ว่าการเข้าถึงยากลุ่มนี้เป็นเรื่องที่ยากมาก แต่เมื่อถามถึงแหล่งที่มาที่ชัดเจนกลับมีการปกปิดข้อมูลที่มาของยาดังกล่าว ดังนั้นศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ่อโพธิ์ จึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาเครื่องมือในการแจ้ง-ส่งข้อมูล ของยาและผลิตภัณฑ์ที่น่าสงสัยและเป็นอันตราย ด้วยตนเองได้ และเพื่อให้เกิดความตระหนักในการเลือกซื้อ/รับประทาน และสืบค้นข้อมูลของยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพได้

4

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนมีเกิดความตระหนักในการเลือกซื้อ/รับประทาน ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ
2. เพื่อให้เป็นช่องทางในการส่งต่อและแจ้งเบาะแสของยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เป็นอันตราย

5

ขั้นตอนการดำเนินงาน

เป็นคิวอาร์โค้ดบนกระดาษเคลือบแผ่นใส ขนาดกะทัดรัด พร้อมพวงกุญแจ มี 2 ด้าน (หน้า-หลัง)

ด้านหน้า เป็นด้วยคิวอาร์โค้ดช่องทางการแจ้งข้อมูลยาและผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายในชุมชน

ด้านหลัง ชี้แจงภารกิจของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ่อโพธิ์ ให้ประชาชนรับทราบและสามารถเข้ามาใช้บริการได้

1. แกนนำสุขภาพที่ผ่านการอบรมสร้างความรอบรู้เรื่องการใช้ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ จะได้รับนวัตกรรมไปแจก และสร้างความเข้าใจให้กับผู้ป่วยโรค NCDs และประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

2. ในทุกวันคณะทำงานศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ่อโพธิ์ จะตรวจสอบข้อมูลใน Google Drive การแจ้งเบาะแส วันละ 2 ครั้ง (เช้า-บ่าย)

3. หากมีการแจ้งเบาะแสเข้ามา คณะทำงานจะดำเนินการดังนี้

3.1 ตรวจสอบฉลากของผลิตภัณฑ์ /ตรวจเลขสารระบบ และการขึ้นทะเบียน

3.2 ตรวจสอบข้อมูลการขึ้นทะเบียนยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่ห้ามจำหน่ายและบริโภคผ่านเว็บไซต์กรมวิทย์ with you และ ไลน์ @FDAThai

3.3 ตอบกลับข้อมูลด้วยการโทรศัพท์แจ้ง หากตรวจสอบพบว่าเป็นยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ห้ามจำหน่ายและบริโภคจะแจ้งให้หยุดใช้ทันที และประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนในชุมชนให้ช่วยกันเฝ้าระวัง แต่หากตรวจสอบแล้วพบว่าไม่อยู่ในผลิตภัณฑ์ห้ามจำหน่ายและบริโภคก็จะแจ้งให้หยุดใช้ทันที แล้วขอผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมาตรวจสอบปนเปื้อนเบื้องต้น หากไม่มีชุดทดสอบจะดำเนินการส่งไปยังศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 2 พิษณุโลก

3.4 เมื่อได้รับการยืนยันผลการตรวจสอบปนเปื้อนในยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ แล้วศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ่อโพธิ์ จะดำเนินการแจ้งข่าวสาร เตือนภัย ให้ประชาชนเฝ้าระวังในชุมชน

6

ผลการดำเนินงาน / ประโยชน์ที่ได้รับ

ตารางแสดงการร้องแจ้งใน Google drive ของพวงกุญแจ ส่งสารลับ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปอโพธิ์

ประเภท	จำนวนเรื่องแจ้ง (เรื่อง)	ตรวจสอบในระบบกรณวิทย์ With You ,@FADThai	รายละเอียดการดำเนินงาน	ส่งต่อข้อมูล			
				คืนข้อมูลผู้แจ้ง	อำเภอ	จังหวัด	กรณวิทย์ With You
ยา	7	5	1.ชุดตรวจสเตียรอยด์ ในยาชุด จำนวน 2 เรื่อง 2.ยาสมุนไพรที่มีประกาศห้ามใช้ จำนวน 5 เรื่อง	7	7	ไม่มีการส่งเรื่องเข้าจังหวัด เนื่องจาก	ไม่มีการส่งเรื่องเข้ากรณวิทย์ With You เนื่องจาก
อาหาร	5	5	อาหารเสริมสามารถตรวจสอบเลขสารระบบได้ จำนวน 5 เรื่อง	5	5	เป็นยาและผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนห้ามจำหน่ายแล้ว	เป็นยาและผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนห้ามจำหน่ายแล้วในระบบแล้ว
เครื่องสำอาง	3	3	เครื่องสำอาง ตรวจสอบว่ามีประกาศห้ามใช้/จำหน่าย จำนวน 3 เรื่อง	3	3	ห้ามจำหน่ายแล้ว	ห้ามจำหน่ายแล้วในระบบแล้ว
รวม	15	13		15	15		

(ข้อมูล เริ่ม 1 ตุลาคม 2567 –30 กันยายน 2568)

1. ประชาชนสามารถแจ้งข้อมูลด้วยตนเองได้ อย่างรวดเร็ว
2. ประชาชนเกิดความตระหนักและร่วมกันเฝ้าระวังยา และผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายในชุมชน
3. เพื่อให้สามารถตรวจสอบ/ตรวจจับ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตราย ได้อย่างรวดเร็ว

7 ปัจจัยความสำเร็จ

1. ระดับตำบล การประสานงานและการสะท้อนผลกระทบของปัญหาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทำให้ได้รับความร่วมมือจากผู้นำในองค์กร ส่วนราชการ และองค์กรเอกชน โดยมีการบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับส่วนราชการและร้านค้าในภาพระดับตำบล
2. ระดับหมู่บ้าน มอบป้ายร้านชำสีเขียวให้กับร้านที่ผ่านมาตรฐานร้านชำคุณภาพเป็นแรงจูงใจแก่ผู้ประกอบการร้านชำยินดีให้ความร่วมมือ โดยจำหน่ายสินค้าที่มีความปลอดภัย อีกทั้งขยายผลต่อไปยังตลาดนัดคลองถม โดยการมอบป้ายร้านค้าปลอดภัยให้กับร้านที่ผ่านการตรวจ และสามารถเข้ามาจำหน่ายสินค้าในชุมชนได้
3. ระดับบุคคล สะท้อนความรุนแรงของปัญหาในวันประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนตระหนัก
4. เครือข่าย ได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่องจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลปอโพธิ์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม และมีเครือข่ายที่เข้มแข็งในชุมชน คือ “เครือข่าย บวร.ร.ชุมชนปอโพธิ์”

8 โอกาสในการพัฒนา

จากการดำเนินกิจกรรมพบว่า

1. ประชาชนไม่เข้าใจวิธีการแนบรูปถ่ายใน google drive
2. หัวข้อที่ใช้เก็บข้อมูลมากเกินไป ทำให้เกิดความยุ่งยาก

จากปัญหาดังกล่าว จึงมีการพัฒนา“พวงกุญแจ ส่งสารลับ” ดังนี้

1. เปลี่ยนช่องทางการแนบรูป เพิ่มเป็นถ่ายภาพจากกล้องโทรศัพท์มือถือ
2. ลดหัวข้อในการเก็บข้อมูล เปลี่ยนเป็นวิธีการใช้รูปฉลากของยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ และโทรติดต่อสอบถามผู้แจ้งแทน

9 ภาคผนวก

